

**Zarządzenie Nr 58/2020
Wójta Gminy Kozłowo
z dnia 20 sierpnia 2020r.**

w sprawie przyjęcia Kompleksowej Koncepcji Transportu Osób Z Potrzebą Wsparcia Gminy Kozłowo

Na podstawie art. 30 ust. 1 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713)

zarządzam co następuje:

§1.

Przyjmuje się dokument **Kompleksowej Koncepcji Transportu Osób Z Potrzebą Wsparcia Gminy Kozłowo** stanowiący załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§2.

Wykonanie zarządzenia powierza się Wójtowi Gminy Kozłowo.

§3.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

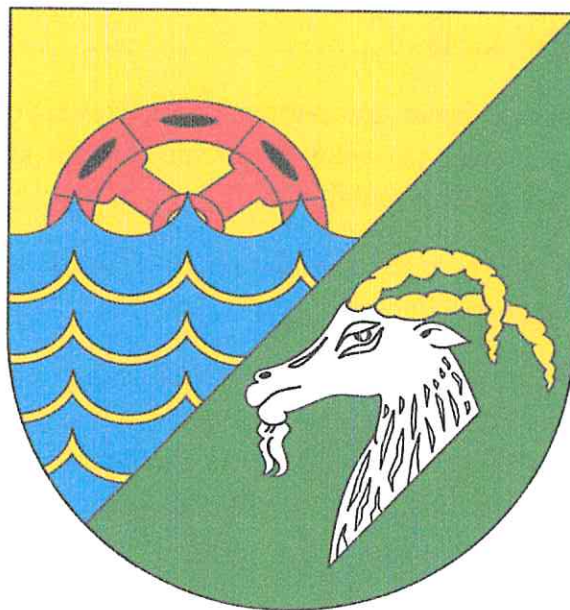
z up. WÓJTA
Jacek Jankowski
SEKRETARZ GMINY

Załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 58/2020

Wójta Gminy Kozłowo

z dnia 20.08.2020r.

KOMPLEKSOWA KONCEPCJA TRANSPORTU OSÓB Z POTRZEBĄ WSPARCIA GMINY KOZŁOWO

na lata 2020-2023

Kozłowo 2020

Spis treści

Wprowadzenie	str. 3
1) Analiza dokumentów strategicznych i programów rozwoju Gminy Kozłowo na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób z ograniczoną mobilnością.....	str.4
2) Analiza niezaspokojonych potrzeb transportowych osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności w kontekście ich aktywizacji społeczno-zawodowej	str. 9
3) Opis działań prowadzonych przez Gminę Kozłowo, organizacje pozarządowe oraz inne podmioty na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności na terenie gminy Kozłowo	str.13
4) Opis funkcjonujących rozwiązań transportowych realizowanych przez Gminę Kozłowo, organizacje pozarządowe i sektor prywatny na terenie objętym koncepcją skierowanych do osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności	str.16
5) Propozycje zaspokojenia potrzeb transportowych (sposób organizacji usług) osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności	str. 18
6) Powiązanie proponowanego sposobu świadczenia usług transportowych dla osób z ograniczoną mobilnością z działaniami podejmowanymi na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności i planowanymi działaniami Gminy Kozłowo, mającymi na celu poprawę dostępności przestrzeni dla osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności	str. 21
Podsumowanie	str.23

Wprowadzenie

Opracowana *Kompleksowa koncepcja transportu osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności* stanowi podstawę do aplikowania o środki w ramach konkursu grantowego pn. „Usługi indywidualnego transportu door-to-door oraz poprawa dostępności architektonicznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych” w ramach Osi Priorytetowej II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) 2014-2020.

Dokument został opracowany w celu ubiegania się o dofinansowanie w ramach konkursu grantowego a także w celu prawidłowej realizacji uruchomienia usług transportowych door-to-door po uzyskaniu dofinansowania w ramach PO WER.

Koncepcja zawiera analizę problematyki związanej z rozwojem usług transportowych kierowanych do osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności tj. osób mających trudności w samodzielnym przemieszczaniu się, na przykład ze względu na: ograniczoną sprawność w tym poruszające się na wózkach inwalidzkich, poruszające się o kulach, niewidome, słabo widzące, osoby w wieku senioralnym, osoby niepełnosprawne (w tym osoby z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności i nieposiadające takiego orzeczenia).

W celu diagnozy i poznania potrzeb społeczeństwa gminy Kozłowo w zakresie mobilności na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej osób z potrzebą wsparcia w tym zakresie zgodnie z Zarządzeniem Nr 54/2020 Wójta Gminy Kozłowo z dnia 27 lipca 2020r. wśród mieszkańców gminy Kozłowo zostały przeprowadzone konsultacje społeczne. Badanie miało charakter ankietowy.

Konstruując niniejszą *Koncepcję* uwzględniono zasadnicze dane diagnostyczne dotyczące środowiska osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności, ich sytuacji zawodowej, społecznej, a także barier materialnych i komunikacyjnych w celu stworzenia im warunków umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym i zawodowym.

1) Analiza dokumentów strategicznych i programów rozwoju Gminy Kozłowo na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób z ograniczoną mobilnością

Kluczowym dokumentem strategicznym gminy jest natomiast *Strategia rozwoju gminy Kozłowo na lata 2016-2025*, przyjęta Uchwałą Nr XXI/149/2016 Rady Gminy w Kozłowie z dnia 12 maja 2016 r. W ramach trzech obszarów strategicznej interwencji (gospodarka i rynek, infrastruktura i środowisko, wspólnota samorządowa) sformułowano trzy cele strategiczne:

- 1) Zwiększenie potencjału lokalnej gospodarki poprzez wzrost jej efektywności, konkurencyjności oraz zdolności do generowania nowych miejsc pracy.
- 2) Zwiększenie ilości oraz jakości zasobów środowiska i infrastruktury determinujących atrakcyjność gminy dla jej mieszkańców, turystów i inwestorów.
- 3) Zwiększenie kapitału społecznego opartego na współpracy i zaufaniu, sprzyjającego mobilizacji obywatelskiej i rozwiązywaniu lokalnych problemów.

Lokalnej polityki społecznej bezpośrednio dotyczy obszar i cel trzeci obejmujący sferę działań sprzyjających wzrostowi aktywności i integracji lokalnych społeczności, zwiększeniu zaangażowania obywateli w sprawy ważne dla gminy, poprawie jakości usług świadczonych przez administrację samorządową oraz rozwojowi systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów społecznych w gminie.

Strategia Rozwiązywania problemów społecznych Gminy Kozłowo na lata 2015-2020 przyjęta Uchwałą Nr II/3/2014 Rady Gminy w Kozłowie z dnia 8 grudnia 2014r. została opracowana w ramach projektu „Wspólnie kreujemy gminna politykę społeczną, realizowanego przez Olsztyńską Fundację Inicjatyw Prospołecznych w partnerstwie z 6 gminami wiejskimi. Główny celem projektu było zwiększenie udziału mieszkańców w planowaniu lokalnej polityki służącej rozwiązywaniu problemów społecznych, wspieraniu integracji oraz podnoszeniu szans edukacyjnych i zawodowych. W badaniach ankietowych, które przeprowadzone zostały na potrzeby sporządzenia dokumentu aż 59% respondentów uznało, że poziom skomunikowania gminy jest zły lub bardzo zły.

Najistotniejsze problemy społeczne Gminy Kozłowo zostały określone w drodze analizy powodów udzielania pomocy mieszkańcom przez GOPS. Na 3 pozycji w zestawieniu najczęściej doświadczanych problemów znalazła się niepełnosprawność. Wśród celów strategicznych dokumentu znalazły się min. zwiększenie zdolności mieszkańców do zatrudnienia, zmniejszenie skali dysfunkcji w rodzinach, zwiększenie szans edukacyjnych, wzrost aktywności osób starszych, niepełnosprawnych i chorujących. Kierunkami niezbędnych działań w tym zakresie będą organizacja różnych form aktywności społecznej, edukacyjnej, kulturalnej, sportowej osób starszych, niepełnosprawnych i chorujących, realizacja akcji i imprez lokalnych służących integracji oraz przełamywaniu stereotypów dotyczących osób starszych i niepełnosprawnych wśród społeczeństwa, zaangażowanie osób starszych w inicjatywy wolontarystyczne sprzyjające wymianie międzypokoleniowej oraz kultywowaniu tradycji i zwyczajów.

Główny cel to również poprawa dostępu osób zależnych i ich rodzin do usług społecznych – likwidacja barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej, a także w miejscach powszechnie uczęszczanych (ulice, skwery, sklepy). Zapewnienie domowych usług opiekuńczych dla osób niesamodzielnych, upowszechnianie pomocy oraz wolontariatu na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych.

Uwarunkowania programowe lokalnej polityki społecznej znajdują swoje źródła w dokumentach strategicznych różnych szczebli: międzynarodowego, europejskiego, krajowego, regionalnego oraz lokalnego. W dniu 25 września 2015 roku Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych przyjęło Agendę na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030, stanowiącą plan transformacji w dziedzinach o kluczowym znaczeniu dla ludzkości, tj.: ludzie, planeta, dobrobyt, pokój i partnerstwo. Ma ona na celu wyeliminowanie ubóstwa

i głodu, ochronę planety przed degradacją oraz podejmowanie pilnych działań w zakresie zmian klimatu; zapewnienie wszystkim ludziom możliwości korzystania z dobrodziejstw dostatniego i satysfakcjonującego życia oraz to, aby postęp gospodarczy, społeczny i technologiczny przebiegał w zgodzie z naturą; wspieranie pokojowego, sprawiedliwego

i inkluzywnego społeczeństwa, wolnego od lęku i przemocy oraz mobilizowanie środków do wdrożenia Agendy 2030 przy udziale wszystkich krajów,

interesariuszy i obywateli. W ramach Agendy określono 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju. Z punktu widzenia polityki społecznej istotne są cele odnoszące się do eliminacji ubóstwa i głodu, zapewnienia wszystkim ludziom zdrowego życia oraz edukację wysokiej jakości, osiągnięcia równości płci, uczyńnienia miast i osiedli ludzkich bezpiecznymi i stabilnymi, a także budowy na wszystkich szczeblach skutecznych i odpowiedzialnych instytucji, sprzyjających włączeniu społecznemu.

Wiodącą siłą, która doprowadziła do przyjęcia Agendy 2030 była Unia Europejska. Obecnie na jej szczeblu trwa debata nad strategią działań w kierunku zrównoważonej Europy. Europa 2030 będzie stanowić odpowiedź na pilne wyzwania stanowiące zagrożenie dla społeczeństwa, dobrobytu gospodarczego i środowiska naturalnego. Nowa forma trwałego rozwoju gospodarczego ma opierać się na gospodarce obiegu zamkniętego, zrównoważonej produkcji żywności „od pola do stołu”, stosowaniu odnawialnych źródeł energii oraz zagwarantowaniu przemiany sprawiedliwej ze społecznego punktu widzenia – priorytetem muszą pozostać inwestycje społeczne w obszarach edukacji, opieki zdrowotnej i długoterminowej, włączenia społecznego, praw mniejszości, równouprawnienia płci i rozwoju obszarów wiejskich.

Na szczeblu krajowym istotne znaczenie ma *Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności*. Główny cel tego dokumentu stanowi poprawa jakości życia Polaków. Jego osiągnięcie będzie możliwe dzięki podjęciu działań w trzech obszarach: konkurencyjności i innowacyjności; równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski oraz efektywności i sprawności państwa. W 2017 roku Rada Ministrów przyjęła także *Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)* stanowiącą aktualizację *Strategii Rozwoju Kraju 2020*. Strategia określa podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, regionalnym oraz przestrzennym, przedstawiając nowy model rozwoju, tj. rozwój odpowiedzialny oraz społecznie i terytorialnie zrównoważony. Główny cel Strategii stanowi „Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym”. Jest on realizowany poprzez cele szczegółowe, takie jak:

- I. Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną (obszary: Reindustrializacja, Rozwój innowacyjnych firm, Małe i średnie przedsiębiorstwa, Kapitał dla rozwoju, Ekspansja zagraniczna);
- II. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony (obszary: Spójność społeczna, Rozwój zrównoważony terytorialnie);
- III. Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarce (obszary: Prawo w służbie obywatelom i gospodarce, Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem, E-państwo, Finanse publiczne, Efektywność wykorzystania środków UE).

W dniu 18 lutego 2020 r. Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego przyjął do realizacji *Strategię rozwoju społeczno-gospodarczego Warmińsko-Mazurskie 2030*. Jej główny cel stanowi spójność ekonomiczna, społeczna i przestrzenna Warmii i Mazur z regionami Europy, natomiast cele strategiczne to kompetencje przyszłości, inteligentna produktywność, kreatywna aktywność i mocne fundamenty. Wskazywane w niej kierunki działań ściśle wiążące się z polityką społeczną przewidują m.in.

- wspieranie rozwoju inicjatyw służących włączaniu społecznemu, budowaniu więzi społecznych w regionie, w tym międzypokoleniowych (szczególnie angażujące osoby starsze, młodzież, osoby z niepełnosprawnościami, mniejszości narodowe, rodziny nieaktywne mieszkające w małych społecznościach lokalnych);
- rozwój „banków inicjatyw” oraz platform wymiany dobrych praktyk wspierających integrację społeczną;
- wspieranie rozwoju infrastruktury sprzyjającej aktywizacji społecznej i pracy z rodziną, a także infrastruktury kultury, sportowej, rekreacyjnej, edukacyjnej (ośrodki wychowania przedszkolnego, szkoły, obszary edukacji ekologicznej) oraz zapewniającej opiekę nad dziećmi do lat 3;
- realizację zintegrowanych programów aktywizacji i integracji (w tym bezrobotnych, bezdomnych i osób z niepełnosprawnościami, dzieci i młodzieży ze środowisk najuboższych zagrożonych dziedziczeniem ubóstwa, osób starszych, mniejszości narodowych);
- profilaktykę zdrowotną, realizację programów zdrowotnych oraz promocję zdrowego stylu życia.

W województwie warmińsko-mazurskim rok 2020 stanowi końcowy rok obowiązywania kluczowych dokumentów, określających cele i zadania samorządów, instytucji pomocy społecznej, służb zatrudnienia oraz podmiotów niepublicznych w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Cel główny *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Nidzickim na lata 2016-2025*, tj. „Poprawa funkcjonowania mieszkańców Powiatu Nidzickiego w sferze rodzinnej, społecznej i zawodowej” realizowany jest poprzez pięć celów strategicznych, tj.:

- 1) Wzmocnienie zdolności mieszkańców do podejmowania pracy najemnej lub pracy na własny rachunek, w szczególności w sektorze ekonomii społecznej;
- 2) Zwiększenie szans dzieci i młodzieży na wszechstronny rozwój oraz przyszłą samodzielność życiową;
- 3) Poprawa stanu bezpieczeństwa publicznego oraz zdrowia fizycznego i psychicznego ludności;
- 4) Poprawa jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku lokalnym;
- 5) Zwiększenie dostępności oraz jakości usług pomocy i wsparcia w powiecie.

W chwili obecnej przygotowany jest projekt Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Kozłowo na lata 2021-2027, który będzie kontynuacją poprzedniego dokumentu zakładającym cele i działania nakierowane na działania związane z rozwiązywaniem problemów społecznych i przeciwdziałaniu wykluczenia społeczeństwa ze względu na istniejące barier.

2) Analiza niezaspokojonych potrzeb transportowych osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności w kontekście ich aktywizacji społeczno-zawodowej

Obszar gminy Kozłowo został administracyjnie podzielony na 30 sołectw obejmujących 39 miejscowości. Miejscowości zlokalizowane w północnej części gminy mają charakter turystyczno-rekreacyjny oraz rolniczy, natomiast południowa część gminy to obszary rolnicze. Centrum administracyjnym gminy jest miejscowość Kozłowo. Stanowi ono centrum usług publicznych. W Kozłowie zlokalizowane są:

- Urząd Gminy
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Gminne Centrum Kultury i Sportu
- Gminna Biblioteka Publiczna
- Przychodnia podstawowej opieki zdrowotnej
- Gabinet rehabilitacyjny
- KIS
- Środowiskowy Dom Samopomocy
- Zespół Szkolno-Przedszkolny
- Placówka Poczty Polskiej
- Bank Spółdzielczy

Na terenie gminy Kozłowo mieszkańcy do dyspozycji mają jeszcze jedną przychodnię podstawowej opieki zdrowotnej w miejscowości Szkotowo, która znajduje się w budynku Szkoły podstawowej. Najbliższe poradnie i praktyki lekarzy specjalistów dostępne są natomiast w Działdowie oraz Nidzicy, oddalonych ok. 10 km od Kozłowa.

Dla mieszkańców gminy Kozłowo właściwe terytorialnie lokalne instytucje znajdują się w Nidzicy :

- Starostwo Powiatowe
- Powiatowy Urząd Pracy
- Urząd Skarbowy
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- ZUS
- KRUS
- Zespół Opieki Zdrowotnej w tym:
  - Zakład Opiekuńczo-Lecznicy
  - Ośrodek Rehabilitacji Diennej
  - Dział Fizjoterapii
  - Poradnia Zdrowia Psychicznego
  - Pielęgniarska Opieka Długoterminowa,
  - Poradnia Rehabilitacyjna, Ortopedyczna
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
- Warsztaty Terapii Zajęciowej

Ze względu na niski poziom komunikacji publicznej, który dodatkowo nasilają duże odległości pomiędzy miejscowościami w gminie Kozłowo, w przypadku niektórych osób, głównie starszych, niepełnosprawnych, które nie posiadają własnego środka lokomocji dostęp do punktów świadczenia usług publicznych może być utrudniony.

Na terenie gminy Kozłowo istnieją dwa rodzaje komunikacji publicznej. Transport kolejowy na linii Działdowo-Olsztyn. Do dyspozycji mieszkańcy mają 2 linie stacje kolejowe Kozłowo, Zakrzów Sarnowo. Kursy autobusów odbywają się w na terenie całej gminy, realizowane są jednak tylko w dni nauki szkolnej i w godzinach zajęć lekcyjnych. W dni wolne od nauki komunikacja nie jest dostępna.

Wielorodzinne budynki mieszkalne na terenie gminy nie są przystosowane dla osób z ograniczoną mobilnością w tym niepełnosprawnych. Brak jest w nich podjazdów, pochylni, wind, drzwi automatycznych. Przestrzenie komunikacyjne, korytarze, klatki schodowe są zbyt wąskie. W 5 budynkach wielorodzinnych z barierami architektonicznymi mieszkają potencjalni użytkownicy usług. Na potrzeby pokonywania schodów zostaną zakupione schodołazy.

Budynki użyteczności publicznej zlokalizowane w miejscowości Kozłowo oraz Nidzica wyposażone są w podjazdy/pochylnie z poręczami dla osób niepełnosprawnych. Zachowane są również odpowiednie szerokości przestrzeni komunikacyjnych, w tym szerokość drzwi wejściowych umożliwiające swobodne korzystanie osobom z ograniczoną mobilnością. W budynku Urzędu Gminy w Kozłowie, na parterze, znajduje się toaleta przystosowana dla osób niepełnosprawnych, ze swobodną przestrzenią manewrową oraz zapewniająca bezpieczne i swobodne korzystanie.

W budynkach instytucji na terenie gminy Kozłowo, oraz miasta Nidzicy nie występują oznaczenia w alfabecie Braille, mapy i ścieżki dotykowe oraz inne dla osób z dysfunkcją wzroku i słuchu. Brak jest również drzwi automatycznych oraz wind.

W 2019 roku pomoc i wsparcie zostało udzielone łącznie 623 mieszkańcom Gminy Kozłowo, żyjącym w 244 rodzinach. W strukturze świadczeń udzielanych klientom pomocy społecznej dominują świadczenia pieniężne, które w 2019 roku otrzymało 185 osób, podczas gdy świadczenia niepieniężne – 165 osób. Z powodu niepełnosprawności w 2019r. pomoc otrzymało 112 rodzin (202 osoby).

Jednym z podstawowych zadań gminy w zakresie wsparcia osób i rodzin, które doświadczają problemu niepełnosprawności oraz ciężkiej i/lub przewlekłej choroby, są usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze. Mogą one zostać przyznane osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi przyznawane są także osobom pozostającym w rodzinach, gdy rodzina nie jest sama w stanie zaspokoić potrzeb w zakresie opieki. W latach 2017-2019 pomoc w formie usług opiekuńczych otrzymywało odpowiednio 17, 11 i 16

mieszkańców gminy. Były to osoby niedołążne, z niepełnosprawnościami i chorujące, w tym obłożnie.

Osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącym samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Gmina Kozłowo w tym zakresie współpracuje z DPS-ami w Napiwodzie, Uzdowie, Ukcie, Szczytnie i Grodzicznie. W 2019 roku w DPS przebywało 6 osób,

3) Opis działań prowadzonych przez Gminę Kozłowo, organizacje pozarządowe oraz inne podmioty na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności na terenie gminy Kozłowo

L.p	Nazwa podmiotu prowadzącego działania aktywizujące	Obszar działania podmiotu	Opis grupy beneficjentów	Organizacja transportu dla beneficjentów w działaniach aktywizujących
1.	GOPS	Jednostka realizująca zadania Gminy wynikające z ustawy o pomocy społecznej. Jednostka świadczy pracę socjalną, interdyscyplinarną działalność zawodową, realizuje usługi w zakresie poradnictwa specjalistycznego (psycholog, doradca zawodowy), zatrudnia asystenta rodziny, prowadzi stałą współpracę z jednostkami gminnymi, PUP, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami. W świetle statystyki GOPS wynika, że na 4 pozycji najczęściej doświadczanych przez mieszkańców gminy jest niepełnosprawność. Niepełnosprawność w latach 2015-2018 była jednym z 3 głównych powodów przyznawania pomocy społecznej.	Osoby, które wymagają pomocy we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych	Brak organizacji transportu
2.	KIS	Klub Integracji Społecznej działa w strukturze GOPS. Świadczy usługi w zakresie reintegracji	Osoby zagrożone wykluczeniem społecznym,	Brak organizacji transportu

		społecznej i zawodowej osób długotrwale bezrobotnych i innych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Prowadzone zajęcia dotyczą min. Nabywania umiejętności psychospołecznych, rozwiązywania problemów opiekuńczo-wychowawczych, problematyki przemocy, bezrobocia.	wymagające reintegracji społecznej	
3.	Środowiskowy Dom Samopomocy	Działalność ŚDS skierowana do mieszkańców gminy, ukierunkowana na pomoc w przewyciężaniu trudnych sytuacji i rozwiązywania codziennych problemów osób niepełnosprawnych, integracja uczestników ze społecznością lokalną poprzez ich społeczną aktywizację, dążenie do pełnej integracji społecznej osób niepełnosprawnych poprzez ich czynne i aktywne uczestnictwo w życiu politycznym, kulturalnym, społecznym, prowadzenie rehabilitacji społecznej i zawodowej	Osoby z zaburzeniami psychicznymi, przewlekle chore, wykazujące zaburzenia psychiczne, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku społecznym,	Organizowany jest transport zlecony dla uczestników
4.	Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną – Koło w Nidzicy	Stowarzyszenie obejmuje powiat nidzicki i okoliczne sąsiadujące gminy. Dbanie o ludzką godność, miejsce w rodzinie oraz wśród innych ludzi, działalność ku aktywnemu uczestnictwu w życiu społecznym, integracja osób niepełnosprawnych ze społecznością lokalną, integracja rodzin. Stowarzyszenie obejmuje swoją działalnością obecnie 21 osób z terenu	Osoby z upośledzeniem umysłowym	Organizowany jest transport dla uczestników warsztatów

		gminy Kozłowo		
5.	<i>PUP w Nidzicy</i>	Właściwy terytorialnie dla mieszkańców gminy Kozłowo, zajmuje się badaniem i analizowaniem rynku pracy, pomocą osobom bezrobotnym oraz pośrednictwem zawodowym. W 2019r. w rejestrze PUP osoby niepełnosprawne z ternu gminy Kozłowo stanowiły 7,9% ogółu bezrobotnych z gminy i było to 13 osób.	Osoby bezrobotne, w tym niepełnosprawne	Brak organizacji transportu

Jak wynika z powyższej tabeli transport dla beneficjentów działań aktywizujących jest organizowany w niewielkim stopniu.

Mieszkańcy gminy skorzystać mogą z bezpłatnych porad prawnych i obywatelskich organizowanych 2 razy w tygodniu w Urzędzie Gminy w Kozłowie. Transport dla osób o ograniczonej mobilności nie jest organizowany, natomiast budynek Urzędu przystosowany do obsługi osób poruszających się na wózkach inwalidzkich.

W zakresie wsparcia osób starszych, ich aktywizacji społecznej w 2019 r. powstał Klub Seniora w Szkotowie, natomiast w 2020r. rozpoczął działalność Klub Seniora w Kozłowie, na które władze pozyskały środki z Programu Senior+. W zajęciach Klubów uczestniczy po 12 osób, odbywają się one 1 raz w tygodniu. Ze względu na ograniczony budżet Gminy, mnogość wydatków i potrzeb brak jest możliwości organizacji transportu dla uczestników zajęć prowadzonych w Klubach Seniora.

4) Opis funkcjonujących rozwiązań transportowych realizowanych przez Gminę Kozłowo, organizacje pozarządowe i sektor prywatny na terenie objętym koncepcją skierowanych do osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności

Przez gminę Kozłowo przebiega linia kolejowa nr 216 relacji Działdowo-Olsztyn Główny. Umożliwia ona mieszkańcom gminy dotarcie do miasta wojewódzkiego Olsztyna. Na linii organizowane są kursy jednego operatora POLREGIO. Na terenie gminy znajdują się 2 stacje kolejowe: Kozłowo i Zakrzów- Sarnowo. Dziennie odbywa się ok. 12 kursów pociągów.

Przeprowadzona w 2020 r. modernizacja obiektów kolejowych na stacji Kozłowo i Zakrzów-Sarnowo poprawiła ich dostępność dla osób niepełnosprawnych, głównie ruchowo. Nie ma przeszkód, które wykluczają możliwość korzystania z transportu kolejowego przez osoby z niepełnosprawnością lub ograniczoną mobilnością. Nie zostały jednak wyeliminowane niektóre utrudnienia, szczególnie dla osób z dysfunkcją narządu wzroku, co powoduje konieczność korzystania ze wsparcia osób towarzyszących. Brak jest na terenie gminy dworców kolejowych, a pociągi przystosowane są dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich lub o kulach.

Na terenie gminy kursy autobusowe odbywają się na zasadzie regularnego przewozu osób w ramach publicznego transportu zbiorowego. Kursy odbywają się na terenie całej gminy, w dni nauki szkolnej oraz w godzinach zajęć lekcyjnych. W dni wolne od nauki, w tym ferie, wakacje oraz w obecnej sytuacji pandemii COVID-19 brak jest przewozów.

Autobusy nie są przystosowane do transportu osób z utrudnioną mobilnością, nie posiadają miejsca na wózki inwalidzkie, odpowiednich drzwi, ani innych elementów.

Przystanki również nie spełniają standardów dostępności dla osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności. Nie są przystosowane dla osób z dysfunkcją ruchu, słuchu oraz wzroku.

Na terenie gminy Kozłowo nie ma innych możliwości transportowych o uwarunkowaniach lokalnych dla mieszkańców.

Zgodnie z art. 17 ust. 3a Ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty Gmina zapewnia niepełnosprawnym uczniom bezpłatny transport do szkoły ponadgimnazjalnej na terenie miasta Działdowo. Obecnie z takiego transportu korzysta 1 osoba. Koszty transportu pokrywane są z budżetu Gminy. Transport odbywa się poprzez zlecenie prywatnemu przewoźnikowi z dostosowanym pojazdem.

Na terenie gminy utworzony został Środowiskowy Dom Samopomocy w Kozłowie, którego działalność ukierunkowana jest na pomoc w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych i rozwiązywaniu codziennych problemów osób niepełnosprawnych. Ważnym elementem działalności jest integracja uczestników ze społecznością lokalną poprzez ich społeczną aktywizację. ŚDS jest placówką pobytu dziennego. Docelowo jednostka oferuje opiekę 45b podopiecznym. Uczestnikami są osoby z terenu całej gminy. Są oni dowożeni do placówki przez prywatnego przewoźnika, na zlecenie jednostki. Transport organizowany jest tylko na potrzeby uczestników ŚDS.

Obszar powiatu nidzickiego, w tym gminy Kozłowo swoją działalnością objęło Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną – Koło w Nidzicy. Celem stowarzyszenia jest działalność na rzecz osób z upośledzeniem umysłowym. Stowarzyszenie organizuje transport osób z niepełnosprawnością intelektualną, oraz współistniejącymi schorzeniami, na warsztaty terapii zajęciowej realizując zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności uczestników. Stowarzyszenie obejmuje opieką 21 osób z Gminy Kozłowo.

Bariery w dostępie do transportu mogą istotnie przyczyniać się do wykluczenia z życia społecznego osób z ograniczoną mobilnością oraz niepełnosprawnych. Przyczyniają się także do uzależnienia tej grupy osób od pomocy innych.

Podkreślić należy fakt iż obszar gminy Kozłowo zajmuje powierzchnię 25 427 ha, który obejmuje 36 miejscowości oddalonych od siebie w znacznych odległościach, co dodatkowo utrudnia możliwości komunikacyjne.

5) Propozycje zaspokojenia potrzeb transportowych (sposób organizacji usług) osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności

Usługę transportową door-to-door rozumianą jako usługę indywidualnego transportu osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności obejmującą pomoc w wydostaniu się z mieszkania lub innego miejsca, przejazd i pomoc w dotarciu do miejsca docelowego i z powrotem Gmina Kozłowo realizować będzie samodzielnie.

Użytkownikami/użytkowniczkami usług będą osoby, które mają trudności w samodzielnym poruszaniu się ze względu na ograniczoną sprawność, w tym poruszające się na wózkach, o kulach, niewidome, słabo widzące i inne, które ukończyły 18 lat. Będą to zarówno osoby z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności jak i bez.

Jak wynika z przeprowadzonej diagnozy społecznej i badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców gminy, których dotyczy problem ograniczonej mobilności w gminie Kozłowo, liczba osób potrzebujących wsparcia to około 130 osób, natomiast chęć skorzystania z usług określiła liczba 80 osób. Są to osoby, które nie posiadają własnego środka transportu, nie mogą liczyć na pomoc bliskich lub nie kwalifikują się do objęcia wsparciem przez inne organizacje ze względu na przyczynę ograniczenia mobilności.

Jak zadeklarowały osoby zgłaszające potrzebę objęcia transportem, większość z nich potrzebuje skorzystać z usługi kilka razy w miesiącu. W jednym czasie z transportu będzie mogło skorzystać kilka osób jednocześnie pod warunkiem, że będą one jechały z jednej miejscowości do jednego miejsca docelowego w tym samym okresie.

W związku z powyższym usługa będzie realizowana dla liczby ok. 80 osób z terenu gminy Kozłowo. Stanowi to 61,5 % z ogólnie zdiagnozowanej liczby osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności.

Usługi realizowane będą za pomocą specjalistycznego pojazdu dostosowanego do przewożenia osób z niepełnosprawnościami jak i pojazdu bez dostosowania, jeżeli z usługi w danym momencie będą korzystały osoby niewymagające przewozu specjalnym taborem. Pojazd przystosowany do przewożenia osób z niepełnosprawnościami zostanie zakupiony i zatrudniony zostanie kwalifikowany kierowca.

Do przewozu osób, które nie wymagają przewozu specjalnym taborem Gmina Kozłowo wykorzysta pojazd, który ma już w posiadaniu. Łącznie do wykorzystania realizacji usługi indywidualnego transportu zostaną wykorzystane 2 pojazdy.

Do dyspozycji użytkowników usług będzie osoba asystenta kierowcy, która w razie zgłoszenia takiej potrzeby przez użytkownika, zapewni pomoc w wydostaniu się z miejsca zamieszkania lub innego, dotarcie do pojazdu, przejazd i dotarcie do miejsca docelowego, w tym pomoc w pokonywaniu schodów i innych barier, a także powrót. Asysta może być również udzielona użytkownikowi lub użytkownicy w celu dotarcia do transportu publicznego funkcjonującego na terenie jednostki. Asystentem będzie osoba z zasobów kadrowych Gminy Kozłowo. Jednocześnie wskazać należy, że w realizację projektu zostanie zaangażowana osoba z niepełnosprawnością. Będzie ona koordynatorem zamówień na usługę transport door-to door.

Usługi indywidualnego transportu door-to-door będą realizowane nieodpłatnie.

Usługa realizowana będzie łącznie przez 26 miesięcy (w tym 14 miesięcy okres trwałości świadczenia usługi door-to door).

Z usługi mogą skorzystać mieszkańcy gminy Kozłowo. Są to zarówno osoby z niepełnosprawnościami (z orzeczeniem lub nie posiadające takie orzeczenia), a także osoby, które mają problemy w samodzielnym poruszaniu się ze względu na stan zdrowia, osoby niewidome lub słabo widzące, niesłyszące itp., które ukończyły 18 rok życia i potrzebują wsparcia w zakresie mobilności w celu aktywizacji społeczno-zawodowej lub korzystania z usług aktywnej integracji. Użytkownicy będą mieli obowiązek złożenia oświadczenia o spełnieniu kryteriów do skorzystania z usługi przed pierwszym skorzystaniem z usług. Wzór Oświadczenia zawarty zostanie w *Regulaminie*. Osobom uprawnionym, w tym o znacznym stopniu niepełnosprawności, może towarzyszyć w czasie transportu opiekun lub pies asystujący i pies przewodnik.

W przypadku powtarzających się, nieuzasadnionych rezygnacji z zamawianych kursów, odmowy złożenie obowiązkowego oświadczenia, nieuzasadnionego korzystania z specjalnego systemu transportu door-to-door w odniesieniu do posiadanych trudności w zakresie mobilności istnieje możliwość odmowy realizacji usługi.

Każdy użytkownik zostanie poinformowany o celu i zakresie gromadzonych danych. Zakres danych będzie obejmował imię i nazwisko odbiorcy, wskazanie potrzeby wsparcia, wiek oraz płeć użytkowników, cel podróży.

Transport door-to-door odbywać się będzie w dni pracujące, od poniedziałku do piątku. Tygodniowo odbywać się będzie ok. 7 kursów tygodniowo o długości ok. 70 km. Dziennie. Najdłuższy kurs to ok. 300km. Zakłada się, iż odmowa kursów z powodu braku możliwości ich wykonania będzie niewielka i będzie stanowiła nie więcej niż 2%.

Wszystkie cele przejazdów będą skierowane na aktywizację społeczno-zawodową osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności. Przy każdorazowym zamawianiu usługi, użytkownik będzie musiał wskazać cel podróży. Użytkownicy będą mogli skorzystać z usług w celach usług zdrowotnych, edukacji, pracy zawodowej, usług opiekuńczych, korzystania z dóbr kultury takich jak kino, teatr, basen itp, aktywizacji społecznej.

Usługi realizowane będą na terenie gminy Kozłowo, a także poza nią do miast powiatowych Działdowo i Nidzica, a w uzasadnionych przypadkach także do innych w dalszej odległości, ze względu na dostępność instytucji, z których potrzebę skorzystania będą zgłaszali użytkownicy/użytkowniczki.

Szczegółowe standardy, warunki i zasady dostępu do usługi transportowej door-to-door zostaną określone w *Regulaminie świadczenia usług transportowych door-to-door*.

6) Powiązanie proponowanego sposobu świadczenia usług transportowych dla osób z ograniczoną mobilnością z działaniami podejmowanymi na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności i planowanymi działaniami Gminy Kozłowo, mającymi na celu poprawę dostępności przestrzeni dla osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności

Jak wynika z istniejących możliwości aktywizacji społeczno- zawodowej na terenie objętym projektem, zarówno na terenie gminy Kozłowo jak i poza jej obszarem wdrożenie usługi indywidualnego transportu door-to door przyczyni się w znacznym stopniu do wykorzystania ich w większym stopniu przez użytkowników usługi.

Grupa osób, które zadeklarowały w badaniach ankietowych udział w realizacji usług zgłasza potrzeby transportu do placówek medycznych, na zajęcia aktywizacji zawodowej i społecznej, a także chęć powrotu do czynnego udziału w życiu społecznym i zawodowym .

Zajęcia, szkolenia, formy aktywizacji społeczeństwa, w tym edukacyjnej i zawodowej, proponowane i prowadzone przez GOPS, KIS, Kluby Seniora, Urząd Pracy, Środowiskowy Dom Pomocy Społecznej stwarzają użytkownikom usług możliwości aktywizacji. Potrzeby zgłaszane przez użytkowników mogą zostać w pełni zaspokojone. Bariery, które napotykają na swojej drodze to głównie problemy komunikacyjne, słabo rozwinięta sieć transportowa na terenie gminy, oraz brak pomocy w pokonywaniu tych barier. Dlatego należy umożliwić tym osobom dostęp do wszelkich form ich aktywizacji.

Gmina Kozłowo dokłada wszelkich starań i prowadzi działania dotyczące poprawy budynków użyteczności publicznej by dostosować je do osób o ograniczonej mobilności, w tym niepełnosprawnych. Kadra pracownicza jest do dyspozycji tych osób, podczas załatwiania spraw w urzędach i innych placówkach. Bariery w poruszaniu się stanowią niejednokrotnie wykluczenia i utrudnienia w mobilności, a także udział w życiu publicznym.

Zasadnicze remonty dróg i chodników wynikające z sieci komunikacyjnej na terenie gminy realizowane są w partycypacji z powiatem nidzickim.

Do poprawy bezpieczeństwa osób niepełnosprawnych i o utrudnionej mobilności przyczyniają się również oznakowane miejsca dla pieszych, oraz przeprowadzane modernizacje oświetlenia.

Podsumowanie

Wdrożenie indywidualnego transportu door-to-door realizowanego przez Gminę Kozłowo w znacznym stopniu wyeliminuje lub złagodzi bariery zdrowotne utrudniające funkcjonowanie lub oddalenie od rynku pracy, podniesie kwalifikacje zawodowe użytkowników, a także przyczyni się do aktywizacji społecznej osób z potrzebą wsparcia w tym zakresie.

Jak wykazały przeprowadzone analizy, a także przeprowadzone wśród społeczeństwa konsultacje społeczne, osoby, które potrzebują wsparcia w zakresie mobilności zgłaszają zapotrzebowanie zarówno w celu aktywizacji społecznej, usług zdrowotnych, ale również w celach zawodowych i edukacyjnych. Większość osób niepełnosprawnych z terenu gminy posiada wykształcenie podstawowe i gimnazjalne. W znacznym stopniu ogranicza do możliwości aktywizacji zawodowej. Umożliwienie tym osobom skorzystanie z dostępu edukacji, kursów i aktywizacji stworzy im warunki powrotu na rynek pracy.

W gminie Kozłowo, podobnie jak w całym kraju coraz bardziej dostrzegalne staje się zjawisko starzenia się społeczeństwa. Proces ten będzie wiązał się z poszerzeniem osób wymagających opieki i wsparcia z powodu choroby, lub niesamodzielności. Zwiększy się również popyt na usługi opiekuńcze, wzrosną potrzeby w zakresie pomocy społecznej. Osobom w wieku senioralnym, które mają problemy w samodzielnym poruszaniu się należy zapewnić dostęp do czynnego udziału w życiu społecznym i korzystaniu z dóbr kultury.

Niepełnosprawność niejednokrotnie przyczynia się do wykluczenia społecznego i ogranicza możliwości zatrudnienia ze względu na stopień niepełnosprawności, ale także bariery zewnętrzne czyli komunikacyjne, architektoniczne czy cyfrowe.

Problem komunikacji na terenie gminy Kozłowo w znacznym stopniu uniemożliwia osobom o utrudnionej mobilności, ze względu na wiek czy niepełnosprawność, w pełni uczestniczyć w życiu społecznym. Pomimo niewielkiej odległości gminy od dwóch miast powiatowych, a także możliwości, które stwarza samorząd lokalny osoby te często pozostają w wykluczeniu społecznym i zawodowym. Wdrożenie indywidualnego transportu door-to-door dla osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności przyczyni się do zminimalizowania istniejących barier w znacznym stopniu.